

sr_teacher_2024t207

Prvi deo: pregled

Ključni tekst: Isaija 25,9

Temelj proučavanja: Matej 13,30.38-41; 2. Timotiju 3,13; Matej 24,27.30.31; 1. Korinćanima 15,51-53; 1. Solunjanima 4,13-18; Danilo 8,14; Danilo 7,9-14; Danilo 9,20.27; Rimljanima 13,11.

Uvod: Središte Velike borbe bio je dolazak Mesije. Tokom 70-nedeljnog proročkog perioda, đavo se borio da uništi veru Izraela u prvi dolazak Mesije kao ispunjenje starozavetnih obećanja, proročanstava i tipova. Na isti način, do kraja 2300-godišnjeg proročkog vremenskog perioda, sile zla pokušavale su da prikriju njegovo okončanje u vidu predadventnog suda koji se dogodio u nebeskoj Svetinji i da potisnu najavu drugog Mesijinog dolaska.

Do kraja proročkog perioda od 70 nedelja, postojali su verni Božji ljudi kao što je Simeon, koji je čekao „utehu Izrailjevu“ (Luka 2,25), ili Ana i drugi „koji su čekali spasenje u Jerusalimu“ (Luka 2,38). Ovo malo vernih je u Hristu videlo ispunjenje obećanja o prvom Mesijinom dolasku. Na isti način, na kraju 2300 godina, postojali su ljudi vere kao što je Vilijam Miler, čija je poruka o „sadašnjoj istini“ imala za središte nadu u skorju pojavu Mesije. Vilijam Miler nije otkrio ovu poruku kroz filozofsku metodologiju, već kroz doslovno čitanje Svetog pisma. Ovo još jednom pokazuje središnje mesto Svetog pisma u Velikoj borbi.

Teme pouke – Ovo proučavanje je usmereno na dve glavne teme:

1. Iako tačan datum i godina Hristovog drugog dolaska nisu dati u biblijskim proročanstvima, proročanstva o 70 nedelja i 2300 dana, koja su povezana i sa prvim i sa drugim Isusovim dolaskom, precizno su se ispunila. Njihovo precizno ispunjenje uverava nas da je Hristov drugi dolazak siguran i neminovan.
2. Adventni narod je Bog pozvao da objavi svetu ispunjenje najdužeg proročanstva u Bibliji. Bog ih je takođe odredio da pozovu svet da prigrli nadu u drugi Isusov dolazak, koji će zauvek okončati Veliku borbu.

Drugi deo: tumačenje

Pronalaženje nade u predmilenijalizmu

Atmosfera u Sjedinjenim Državama 19. veka odisala je nadom i optimizmom nove nacije rođene iz jedinstvene Američke revolucije. Vek je doneo društvene, ekonomske, političke, kao i tehnološke promene i izume, obećavajući zoru novog sveta.

Duh tog doba uticao je na protestantske evanđeoske hrišćane u zemlji, sve dok nije prožeo njihovu religiju i crkve. Rezultat je bila postmilenijska vera hrišćanstva prožeta optimističkim eshatološkim žarom punim nade.

Međutim, šta je postmilenijalizam? *Milenijalizam* potiče od reči *milenijum*, koja se odnosi na budućih 1000 godina Hristove vladavine sa Njegovim svetima, kako je opisano u Otkrivenju 20,1.6. Dok većina hrišćana prihvata ovo biblijsko učenje o milenijumu, ne slažu se svi oko toga kako povezati milenijum sa Drugim dolaskom i poslednjim sudom.

Prvi postapostolski teolozi, zvani „apostolski oci“, usvojili su predmilenijalizam, veru da će se Hristos vratiti na zemlju pre milenijuma i izvršiti poslednji sud. (Adventisti, naravno, smatraju da će milenijum biti na nebu.) Međutim, ubrzo su kasniji crkveni oci, kao što su Origen Aleksandrijski (185-253/254 n.e.) i Avgustin iz Hipone (354-430 n.e.), sjedinili grčku filozofiju sa hrišćanskom teologijom i primenili alegorijski metod na čitanje i tumačenje Biblije. Shodno tome, oni su odbacili predmilenijalizam kao naivno i površno čitanje knjige Otkrivenja, i umesto toga predložili novu teoriju milenijuma, koja je kasnije nazvana *amilenijalizam*.

Prema ovoj teoriji, milenijum se mora shvatiti alegorijski ili duhovno. Kao i u grčkoj filozofiji, koja je tvrdila da vreme nema posebnu važnost za duhovnost ili eteričnu sferu postojanja, ovi crkveni oci su zaključili da se milenijum odnosi na crkveni period koji teče između prvog i drugog Isusovog dolaska. Iz tog razloga, milenijum nije prošlost ili budućnost, već predstavlja celu hrišćansku eru. Tokom ovog perioda Hristos duhovno caruje sa dušama umrlih svetaca na nebu, kao i sa crkvom na zemlji. Crkva je Božje carstvo na ovoj planeti. Hristos radi na uspostavljanju svoje crkve do kraja zemlje, smanjujući tako moć đavola. Međutim, pre Drugog dolaska, sotona će izopačiti Crkvu, što će dovesti do ustoličenja Antihrista. Tada će se Isus vratiti, spasavajući Crkvu od Antihrista i sprovodeći poslednji sud, čime će ponovo uspostaviti novi poredak sveta. Ovu poziciju su prihvatile Rimokatolička crkva, pravoslavne crkve i neke protestantske denominacije, kao što su Luteranska, Anglikanska i Prezviterijanska crkva.

Postmilenijalizam

Postmilenijalizam je bio prilagođavanje amilenijalizma izvršeno od strane protestantskih crkava 10. veka, koje su ga primenile na prilike u kojima su se nalazile u ono vreme. Poput amilenijalista, postmilenijalisti su mislili da će Hristos doći na kraju milenijuma. Međutim, za razliku od amilenijalista, većina postmilenijalista je mislila da milenijum predstavlja 1000 bukvalnih godina. Ovaj period ne predstavlja celu hrišćansku eru, već samo poslednjih 1000 godina pre Hristovog povratka.

Tokom ovih 1000 godina, Hristos će raditi kroz Svetog Duha i kroz Crkvu na širenju jevanđelja po celom svetu da bi uspostavio svoje hiljadugodišnje carstvo. Prema tom shvatanju, kako većina zemaljskog stanovništva bude prihvatala jevanđelje, moć i vlast đavola će se smanjivati, a svet će postepeno ući u svoje zlatno doba – period mira, pravednosti, pravde, ljubavi i prosperiteta koji će poslužiti kao najava dolaska večnog carstva Božjeg. Veoma optimistični u pogledu prirode čoveka pojedinca i ljudskog društva, postmilenijalisti nisu predvideli vreme kada se Crkva bude iskvarila, ili kad Antihrist bude kontrolisao i satirao Crkvu i svet. Posle milenijuma sledi drugi Hristov dolazak, opšte vaskrsenje, poslednji sud i večno Božje carstvo.

Sudeći po uspehu širenja jevanđelja u svetu tokom 18. veka, postmilenijalisti iz 19. veka zaključili su da je milenijum još uvek u budućnosti, mada veoma bliskoj, čak i nadohvat ruke. Štaviše, pošto su verovali da će Hristos započeti svoje milenijumsko carstvo preko Crkve, protestanti su zasukali rukave i počeli naporno da rade na dolasku milenijuma, i to za njihovog života. Promene i napredak ispunili su atmosferu u Americi. Sve veći broj biblijskih društava štampao je Biblije i hrišćansku literaturu. Misionari su poslani u inostranstvo da pripreme svet da prihvati jevanđelje i uđe u hiljadugodišnje carstvo. Paralelno s ovim razvojem, sve veći broj tehnoloških pronalazaka doprineo je podizanju kvaliteta života u Americi i širom sveta. Društva za umerenost su se fokusirala na poboljšanje kvaliteta zdravlja ljudi kroz apstinenciju od alkohola. Konstatujući odsustvo velikih ratova, političke partije i sve vrste društvenih pokreta pozvali su na duboke društvene promene spojive s uspostavljanjem Božjeg hiljadugodišnjeg carstva.

Nisu svi, međutim, usvojili postmilenijsko uzbuđenje većine. Originalne predmilenijumske ideje apostola i apostolskih otaca oživeli su anabaptistički reformatori u 16. veku, a potom ih preuzeli neki engleski evangelisti tokom 18. veka; konačno, one su počele da se šire Severnom Amerikom tokom prve polovine 19. veka. U 19. veku, najveći zagovornici biblijskog predmilenijalizma bili su Vilijam Miler i, posle velikog razočaranja, adventisti sedmog dana. Kao i postmilenijalisti, adventistički predmilenijalisti su verovali da milenijum predstavlja 1000 doslovnih godina, da je milenijum još uvek budućnost, koja će uskoro nastupiti.

Adventisti sedmog dana

Međutim, za razliku od postmilenijalista, predmilenijalisti unutar adventista sedmog dana razumeli su na temelju Biblije da će se prilike za Božji narod pogoršati pre Dana Gospodnjeg (2. Petrova 3,3-13), da će Isus doći pre milenijuma (Otkrivenje 19,11-16) da spase svoju progonjenu Crkvu, vaskrsne svoj narod i sve ih odvede sa sobom na nebo (1. Solunjanima 4,13-18). Na nebu, Božji narod ne samo da će vladati sa Hristom (Otkrivenje 20,4-6), već će takođe učestvovati sa Bogom u suđenju zlima (Otkrivenje 20,4; 1. Korinćanima 6,2). Za to vreme, đavo je opisan kao „vezan [...] na hiljadu godina“ (Otkrivenje 20,2) na Zemlji da „više ne vara narode“ (Otkrivenje 20,3). Ovi *narodi* predstavljaju zle koji neće biti vaskrsnuti do kraja hiljadugodišnjice (Otkrivenje 20,2.3.5). Kada se završi milenijumski sud, Isus se vraća na planetu Zemlju sa svim svojim svetima. On vaskrsava zle (Otkrivenje 20,5.7.13) i nad njima izvršava poslednji sud (Otkrivenje 20,11.12). Đavo pokušava da poslednji put prevari zle da bi ih podstakao da se bore protiv Boga i silom zauzmu Njegovo carstvo (Otkrivenje 20,7-9).

Ovim događajem kulminira Velika borba; Hristos izvršava svoju presudu, a zli ljudi, đavo i zlo, kao i sama smrt, svi bivaju bačeni u „jezero ognjeno“ (Otkrivenje 20,9.10.14. 15) i zauvek uništeni.

Miler i adventisti sedmog dana nisu delili optimizam svojih savremenika postmilenijalaca o ljudskoj prirodi i o svetloj, utopijskoj bliskoj budućnosti čovečanstva. Ipak, ovaj stav nije proistekao iz toga što su Miler i adventisti bili asocijalni, pesimistični ili negativno nastrojeni po prirodi i stoga nesposobni da se raduju napretku i nadi čovečanstva. Umesto toga, Miler i adventisti sedmog dana došli su do svog predmilenijumskog shvatanja na osnovu svog utvrđenog, doslovnog, istorijsko-gramatičkog proučavanja Biblije.

Iz tog razloga, oni su odbacili i amilenijalizam i postmilenijalizam jer su ova učenja bila ukorenjena ne u Bibliji, već u pretpostavkama antičke grčke filozofije ili savremenih društveno-ekonomsko-političkih studija.

Postulata amilenijalista ili postmilenijalista ne samo da nema u Bibliji, već su oni u suprotnosti sa učenjima Biblije, na taj način iskrivljujući jevanđelje i stvarajući lažnu nadu. Miler i adventisti sedmog dana su žudeli za nadom, ali su želeli nadu izgrađenu na čvrstom temelju Reči Božje.

Za samo nekoliko decenija, dva svetska rata u 20. veku i jedan hladni rat uništili su postmilenijumski optimizam o ljudskoj prirodi i o postepenom uvođenju čovečanstva u Božje milenijumsko carstvo mira i prosperiteta. Većina evanđeoskih hrišćana vratila se predmilenijalizmu. Istina, ovaj predmilenijalizam je prepakovan i izobličen, pavši u nebiblijsko učenje dispencionalizma. Ipak, sama činjenica da su se evanđeoski hrišćani vratili predmilenijalizmu ukazuje na to da amilenijalizam i postmilenijalizam nisu samo nebiblijski već i neadekvatna i razočaravajuća egzegeza događaja poslednjeg vremena. Biblijski predmilenijalizam je jedini temelj nade. Ona uči da će, iako čovečanstvo ne može da spase sebe ili svet, Isus ponovo doći u najteže vreme istorije. Pre milenijuma, On će nas spasiti od poslednjih napada đavola i njegovih vojski i okončati Veliku borbu.

Treći deo: primena na život

1. Kako drugi dolazak Isusa Hrista donosi nadu u vaš verski i/ili kulturni kontekst? Kako možete objasniti svojim susedima da je Isusov povratak jedina nada čovečanstva?
2. Koliko je relevantno ispunjenje biblijskih proročanstava o vremenu (kao što su 2300 godina) u vašem verskom ili kulturnom kontekstu? Razmislite i predložite načine na koje biste to mogli učiniti relevantnim za ljude u vašoj zajednici.
3. Vilijam Miler je razvio poseban način čitanja i razumevanja Biblije. Koji je vaš model čitanja i tumačenja Svetog pisma? Razvijte i iznesite pred svojim razredom subotne škole kako na smislen način razumete Božju Reč. Iznesite kako je biblijska istina promenila ne samo vaš život, već i život vaše porodice i zajednice.